Milli Məclisin iclasında

"Siyasi partiyalar haqqında" qanun qəbul edilib

Dekabrın 16-da parlamentin spikeri Sahibə Qafarovanın sədrliyi ilə Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. Əvvəlcə iclasda cari məsələlərlə bağlı müzakirələr aparılıb.

Parlamentarilərdən ekoaksiyaya dəstək

Komitə sədri Siyavuş Novruzov, deputatlardan Razi Nurullayev, Azay Quliyev, Əli Məsimli, Tural Gəncəliyev, Rəşad Mahmudov, Şahin İsmayılov, Məlahət İbrahimqızı son günlər ərzində Şuşa-Laçın yolunda Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin və ekologiya fəallarının həyata keçirdiyi etiraz aksiyası ilə bağlı fikirlərini açıqlayıblar, aksiya iştirakçılarının mövqeyini dəstəklədiklərini bildiriblər. Millət vəkilləri ekoloqların bu ərazilərdə monitorinq keçirməsinə maneçilik törədilməsini pisləyərək qeyd ediblər ki, Azərbaycanın təbii sərvətlərinin qeyri-qanuni istismarına son qoyulmalıdır. Ermənistanın bu dinc aksiyanı təhrif olunmuş şəkildə beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırdığını deyən deputatlar bu aksiyanı Azərbaycan xalqının erməni tərəfinin davam etdirdiyi təxribatlara, talançılığa və sülhməramlıların fəaliyyətinə narazılığının ifadəsi kimi dəyərləndiriblər.

Sonra Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova son iki gündə parlamentdə mühüm mövzularla bağlı dinləmələrin keçirildiyini diqqətə çatdırıb. O, dinləmələrdə deputatların, QHT nümayəndələrinin, ekspertlərin iştirak etdiyini bildirib və dinləmələr barədə məlumat vermək üçün müvafiq komitələrin sədrlərinə söz verib. Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova parlamentin spikeri Sahibə Qafarovaya bu cür dinləmələrin keçirilməsi üçün yaratdığı imkana və dəstəyə görə təşəkkürünü ifadə edib. O, rəhbərlik etdiyi komitənin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi ilə birgə "Qanunvericilikdə qadın sahibkarlığı: imkan və perspektivlər" mövzusunda keçirdiyi dinləmənin əhəmiyyətindən danışıb, tədbirdə qadın sahibkarların iştirak etdiyini deyib. Sonra çıxış edən İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili dinləmələrin səmərəli keçdiyini söyləyib.

Elm və təhsil komitəsinin sədri Bəxtiyar Əliyev rəhbərlik etdiyi komitə ilə Elm və Təhsil Nazirliyinin "Dövlət ümumi təhsil müəssisələrində işləyən təhsilverənlərin sertifikatlaşdırılması" mövzusunda keçirdiyi birgə ictimai dinləmə barədə məlumat verib. O, müəllimlərin hər zaman dövlətin diqqət mərkəzində olduğunu deyib. Qeyd edib ki, sertifikatlaşdırmanın məqsədi təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə nail olmaqdan ibarətdir.

Sonra parlamentin sədri Sahibə Qafarova gündəlikdə 25 məsələnin olduğunu diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, birinci məsələ - "Demokratiya və İqtisadi İnkişaf naminə Təşkilat - GUAM iştirakçısı olan dövlətlərin konsulluq məsələlərində qarşılıqlı yardım göstərilməsi haqqında" Konvensiyanın təsdiq edilməsi barədə qanun layihəsidir. "Normativ-hüquqi aktlar haqqında" Konstitusiya qanununun tələblərinə əsasən, qanun layihəsi beynəlxalq sənədlə bağlı olduğuna görə bir oxunuşda baxılıb qəbul ediləcək.

Məsələ barədə Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədr müavini Sevinc Fətəliyeva məlumat verib. O bildirib ki konvensiya 2022-ci il sentyabrın 20-də Nyu York şəhərində imzalanıb. Sənəd 13 maddədən və 2 əlavədən ibarətdir. Konvensiyanın məqsədi iştirakçı dövlətlər arasında konsulluq sahəsində əməkdaşlığı gücləndirmək və öz vətəndaşlarının maraqları naminə üçüncü ölkənin ərazisində onların qanuni hüquq və maraqlarının müdafiəsi sistemini təkmilləşdirməkdir. Konvensiyanın müddəalarına əsasən, əməkdaşlıq vasitəsi ilə müxtəlif hallarda üçüncü dövlətlərin ərazisində və onların razılığı ilə tərəflərdən birinin bu dövlətlərdə diplomatik nümayəndəlik və konsulluğunun olmadığı halda, vətəndaşların hüquq və maraqlarının müdafiəsi üzrə onların bir-birinə qarşılıqlı yardım göstərməsi nəzərdə tutulub. Qanun layihəsi səsə qoyularaq bir oxunuşda qəbul edilib.

Siyasi partiyaların fəaliyyəti yeni qanunla tənzimlənəcək

Parlamentin sədri Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, gündəliyin növbəti 3 məsələsi üçüncü oxunuşda olan qanun layihələridir.

Sonra Milli Məclis Sədrinin müavini, parlamentin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fəzail İbrahimli "Siyasi partiyalar haqqında" Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi (üçüncü oxunuş) barədə məlumat verib. O bildirib ki, qanun layihəsinin məqsədi bu gün Azərbaycan cəmiyyətində mövcud olan siyasi partiyaların fəaliyyətinin tənzimlənməsi, onların cəmiyyətdə yerinin və rolunun müəyyən edilməsindən ibarətdir. Vitse-spiker qanun layihəsində demokratik prinsiplərə əməl edildiyini, sənədin hərtərəfli müzakirəsinin həyata keçirildiyini diqqətə çatdırıb.

Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli "Siyasi partiyalar haqqında" qanun layihəsi ilə bağlı bildirib ki, ikinci oxunuş zamanı 16 deputat çıxış edib, bir neçə deputat isə yazılı şəkildə öz təkliflərini təqdim edib.

Birinci vitse-spiker təkliflərin bir hissəsinin qanunun Konstitusiyaya uyğunluğu ilə bağlı məsələlər olduğunu deyib. Habelə qanunun icrası ilə əlaqədar yarana biləcək çətinliklərlə bağlı məsələlərin qaldırıldığını, buna dair müzakirələrin aparıldığını və qanun layihəsinə bir sıra dəyişikliklərin edildiyini bildirib. O diqqətə çatdırıb ki, dəyişikliklərə əsasən, siyasi partiya orqanlarının anlayışı verilən 1.1.4-cü maddədə və 12 - 17-ci maddələrdə "icra orqanı" ifadəsi "qurultaylararası kollegial idarəetmə orqanı" ifadəsi ilə əvəz edilir. Habelə reyestrdə siyasi partiyalara ianə verən şəxslər və digər hallarda onların fərdi identifikasiya nömrəsinin tələb olunması ilə bağlı narahatçılığa dair məsələnin də araşdırıldığı və bununla əlaqədar olaraq qanunun 5.3, 20.10 və 23.2.7-ci maddələrindən bu tələbin çıxarıldığı bildirilib.

Komitə sədri Siyavuş Novruzov və deputatlar məsələ barədə fikirlərini səsləndiriblər. Sonra "Siyasi partiyalar haqqında" qanun layihəsi səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul edilib. Layihədə dayanma və ya durma qaydalarının pozulması ilə bağlı bütün növ inzibati xətalara görə məsuliyyətin elektron qaydada tərtib edilən qərarlar əsasında müəyyən edilməsi qaydası nəzərdə tutulur. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Deputat Kamal Cəfərov "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (üçüncü oxunuş) barədə də məlumat verib. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul olunub.

Spiker Sahibə Qafarova nəzərə çatdırıb ki, gündəliyin 5-ci məsələsindən başlayaraq növbəti 11 məsələ ikinci oxunuşda olan qanun layihələridir.

İki medal təsis olunur

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nurlan Həsənov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin 10 illiyi (2012-2022)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalının və "ASAN xidmət" ilə səmərəli əməkdaşlığa görə" Azərbaycan Respublikasının medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib. Bildirib ki, layihəyə əsasən, adıçəkilən hər iki medal "ASAN xidmət"in yaradılmasının 10 illiyi münasibəti ilə təsis edilir.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili "Gömrük tarifi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) diqqətə çatdırıb. Qanun layihəsi ikinci oxunuşda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra komitə Sədri Tahir Mirkişili növbəti iki məsələni - "Valyuta tənzimi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş), "Banklar haqqında", "Poçt haqqında", "Fərdi məlumatlar haqqında" qanunlarda və İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihələrini təqdim edib.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli İnzibati Xətalar Məcəlləsinə təklif olunan uyğunlaşdırma xarakterli dəyişikliyə bu komitənin müsbət rəy verdiyini bildirib. Hər iki qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili "Gömrük tarifi haqqında" və "Qaz təchizatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri də ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli Azərbaycan Respublikasının Miqrasiya Məcəlləsində və "Ələt Azad İqtisadi Zonası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib. İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məsələ ilə bağlı bu komitənin müsbət rəy verdiyini bildirdikdən sonra qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nizami Səfərov Azərbaycan Respublikasının İnzibati Prosessual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (ikinci oxunuş) və Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (ikinci oxunuş) qanun layihələri barədə məlumat verib. Mülki Prosessual Məcəlləyə təklif edilən dəyişikliklərə əsasən, dövlət, peşə, kommersiya sirrinin açılması, şəxsi və ailə həyatı sirrinin yayılması, yetkinlik yaşına çatmayan şəxslərin marağının gözlənilməsi, övladlığagötürmə, vərəsəlik və digər hallarda videokonfrans əlaqə sistemindən istifadə edilməklə qapalı məhkəmə iclasının aparılması istisna edilir. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nurlan Həsənov Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (ikinci oxunuş) və Azərbaycan Respublikasının Mənzil Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (ikinci oxunuş) qanun layihələrini təqdim edib. O, hər iki qanun layihəsinə dair təklif və rəyin daxil olmadığını söyləyib. Dəyişikliklərə əsasən İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 393-1.4-cü maddəsinə "mülkiyyətçisi" sözündən sonra "o cümlədən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) satmaq öhdəliyi ilə kirayəyə verdiyi yaşayış sahəsinin kirayəçisi" sözləri əlavə edilir. Habelə 393-1.6-cı maddəyə "mülkiyyətçilərinə" sözündən sonra "o cümlədən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) satmaq öhdəliyi ilə kirayəyə verdiyi yaşayış sahəsinin kirayəçilərinə" sözləri əlavə olunur.

Mənzil Məcəlləsinə isə 29.5-ci maddənin əlavə edilməsi təklif olunur. Əlavəyə əsasən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) satmaq öhdəliyi ilə kirayəyə verdiyi yaşayış sahəsi kirayəçinin istifadəsinə verildiyi tarixdən kirayə hüquq münasibətlərinə xitam verilənədək bu məcəllənin 38-ci, 43-47-ci və 119-145-ci maddələri üzrə çoxmənzilli binanın sahə mülkiyyətçisinə məxsus hüquq və vəzifələr həmin kirayəçiyə verilir. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova qeyd edib ki, gündəliyin qalan növbəti 10 məsələsi birinci oxunuşda olan qanun layihələridir. Bu beş məsələyə - 16-cı məsələ olan "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" (birinci oxunuş), 17-ci məsələ olan "Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında" (birinci oxunuş), 18-ci məsələ olan Cinayət Məcəlləsində və İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (birinci oxunuş), 19-cu məsələ olan Mülki Prosessual və Cinayət-Prosessual məcəllələrində dəyişiklik edilməsi haqqında (birinci oxunuş) və 20-ci məsələ olan Mənzil Məcəlləsində, "Valyuta tənzimi haqqında", "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında", "Banklar haqqında", "Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyası haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "İnvestisiya fondları haqqında", "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" və "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) qanun layihələrinə Milli Məclisin üç komitəsində baxılıb və qərara alınıb ki, həmin komitələrin layihələrlə bağlı təqdimatları və sənədlərin müzakirələri birgə keçirilsin.

"Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında" qanun layihəsi (birinci oxunuş) isə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasının (BMT TŞ) aidiyyəti qətnamələrinə uyğun olaraq terrorçuluğun, terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinin, kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinin qarşısının alınması məqsədilə hədəfli maliyyə sanksiyalarının (HMS) tətbiqinin hüquqi əsasını və qaydasını müəyyən edir.

Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin üzvü Nizami Səfərov 16-cı, 17-ci, 18-ci və 20-ci məsələlərə dair komitənin müsbət rəyini təqdim edib. Qnun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul olunub.

Parlamentin sədri gündəliyin 21-ci məsələsi olan Gömrük Məcəlləsində, "İstehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "Mülki dövriyyədə olmasına yol verilməyən (mülki dövriyyədən çıxarılmış) əşyaların siyahısı haqqında", "Mülki dövriyyənin müəyyən iştirakçılarına mənsub ola bilən və dövriyyədə olmasına xüsusi icazə əsasında yol verilən (mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış) əşyaların siyahısı haqqında", "Baytarlıq haqqında", "Mədəni bitkilərin genetik ehtiyatlarının mühafizəsi və səmərəli istifadəsi haqqında" və "Lisenziyalar və icazələr haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (birinci oxunuş) müzakirəyə təqdim edib.

Qanun layihəsi barədə Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məlumat verərək bildirib ki, "Qida təhlükəsizliyi haqqında" qanunun 2023-cü il yanvarın 1-də qüvvəyə minməsi ilə "Yeyinti məhsulları haqqında" qanun qüvvədən düşəcək. Ona görə də təqdim olunan layihədə "Qida təhlükəsizliyi haqqında" qanunda qəbul olunan müddəaların və yeniliklərin qanunvericilik aktlarında təsbit edilməsi nəzərdə tutulub. Digər ən böyük dəyişiklik "Yeyinti məhsulları haqqında" qanunda ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı olan müddəaların "İstehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi haqqında" qanuna əlavə edilməsidir. Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Əli Hüseynli rəhbərlik etdiyi Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin, Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayev də rəhbərlik etdiyi komitənin layihə ilə bağlı müsbət rəylərini səsləndirəndən sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul olunub. Sonra Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Sadiq Qurbanov "Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (birinci oxunuş) təqdim edib. Bildirilib ki, qanun layihəsi tikinti obyektlərinin elektrik şəbəkəsinə qoşulması sahəsində hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi və istehlakçıların elektrik şəbəkələrinə qoşulmasının asanlaşdırılması məqsədilə hazırlanıb. Qeyd edilib ki, tikinti obyektlərinin elektrik şəbəkəsinə qoşulması ilə bağlı yeni maddənin əlavə olunması nəzərdə tutulub. Qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova bildirib ki, gündəliyin 23-cü və 24-cü məsələləri prezidentin bir məktubu ilə parlamentə daxil olan qanun layihələridir və mahiyyətcə bir-birinə yaxındırlar. Spiker qanun layihələri ilə bağlı məlumat vermək üçün sözü İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişiliyə təqdim edib.

Komitə sədri bildirib ki, Gömrük Məcəlləsində və "Gömrük tarifi haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri sahibkarlar üçün həssas bir məsələ olan gömrük dəyərinin müəyyən edilməsi üçün yeni yanaşmaları özündə ehtiva edir. Sonra qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Əmək pensiyaları ilə bağlı dəyişiklik

Gündəliyin sonuncu məsələsi olan "Əmək pensiyaları haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) barədə Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev məlumat verərək deyib ki, dəyişikliklər uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır. Belə ki, 2018-ci ildə "Əmək pensiyaları haqqında" qanuna "Əmək pensiyalarının təyin edilməsi, hesablanması və yenidən hesablanması, bir növdən başqa növə keçirilməsi və ödənilməsi qaydası"nın müəyyən edilməsini nəzərdə tutan yeni maddə əlavə edilib. Layihədə qanunvericilikdə uyğunsuzluğun aradan qaldırılması məqsədilə "sağlamlıq imkanları məhdud" sözlərinin "əlilliyi müəyyən edilmiş" sözləri ilə əvəz edilməsi təklif olunub.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"